

Havarijní plán

Název organizace: Univerzita Palackého v Olomouci

Popis havárie, která může vzniknout v prostorách nebo na místě, kde probíhá nakládání s geneticky modifikovanými organismy,

Za havárii je možno považovat neúmyslný únik (rozsypání) GM rostlinného materiálu mimo pokusnou plochu způsobené špatnou manipulací. Možnost úniku může být způsobena i při přepravě v rámci areálu PŘF UP v Olomouci. Dále je možné úmyslné poškození či odcizení GM rostlinného materiálu. K havárii (úniku) GM rostlinného materiálu mimo pokusnou plochu může také dojít během požáru, kdy při hašení může dojít k vyplavení zrna.

Přehled možných následků havárie na zdraví lidí, zvířata, životní prostředí a biologickou rozmanitost, včetně způsobů zjišťování těchto následků a účinné ochrany před nimi,

Možné následky havárie na zdraví lidí, zvířat a životní prostředí, způsobené únikem GM rostlinného materiálu (jarní ječmen SCLW-GP-PHYA) nejsou známy. Riziko projevu jakýchkoliv nežádoucích účinků, spojené s výše uvedenými možnostmi havárie, je stejné s rizikem projevu nežádoucích účinků při havárii s netransformovaným ječmenem. Vzhledem k charakteru plodiny je riziko samovolného rozšiřování zanedbatelné (jedná se o jarní, jednoletou, samosprašnou rostlinu). V případě havárie, kdy dojde k úniku GM rostlinného materiálu bude na místo havárie pohlíženo stejně jako na pokusnou plochu. Na tomto místě a v jeho nejbližším okolí bude probíhat monitoring ve stejném rozsahu jako na pokusné ploše, včetně ročního pozorování v následném roce, viz plán monitoringu. Případné rostliny vzešlé z výdrolu v následujícím roce (viz plán monitoringu), je možno regulovat mechanicky nebo chemicky vhodným herbicidem odlišného od glufosinát.

Metody izolace prostor a zařízení zasažených havárií, včetně metod kontroly účinnosti izolace,

V případě úniku GM rostlinného materiálu do prostředí, je nutné místo zabezpečit proti dalšímu rozšiřování materiálu (osobní ostraha zabrání úniku způsobeného např. nepovolanými osobami). Pověřená osoba zajistí ostrahu místa až do ukončení likvidace havárie. Po odstranění GM rostlinného materiálu jejich sesbíráním do uzavíratelných, označených obalů "Obsahuje geneticky modifikovaný materiál (jarní ječmen SCLW-GP-PHYA). Není určeno ke konzumaci, krmení! Zákaz předávání neoprávněným osobám! " bude místo zaměřeno, resp. bude vyhotoven plánek místa. Na místo havárie bude pohlíženo stejně jako na pokusnou plochu. Na tomto místě a v jeho nejbližším okolí bude probíhat monitoring ve stejném rozsahu jako na pokusné ploše, včetně ročního pozorování v následném roce, viz plán monitoringu.

Postupy na ochranu zdraví lidí, zvířat, životního prostředí a biologické rozmanitosti v případě nežádoucího ovlivnění vzniklou havárií; popřípadě metody na zneškodnění nebo sanaci rostlin a zvířat, které se nacházely v oblasti v době havárie, v souladu se zvláštními právními předpisy,

Jak v případě havárie, tak i v rámci běžného nakládání spojeného s pěstováním geneticky modifikovaného jarní ječmen SCLW-GP-PHYA nepředstavuje tento ječmen žádné riziko pro zdraví lidí, zvířat, životnímu prostředí nebo vzhledem k biologické rozmanitosti. Vložené geny v jarním ječmeni SCLW-GP-PHYA nepředstavují riziko a nemohou navodit významnou konkurenční výhodu v přirozeném prostředí. Pravděpodobnost, že se tento jarní ječmen rozšíří mimo zemědělsky využívané plochy je zanedbatelná. Rostliny vzešlé z výdrolu na podzim jsou citlivé na mráz a v našich podmínkách přezimují jen ojediněle. Případné

rostliny vzešlé z výdrolu v následujícím roce (viz plán monitoringu), je možno regulovat mechanicky nebo chemicky vhodným herbicidem odlišného od glufosátu. Potenciál přenosu genů z jarního ječmene SCLW-GP-PHYA do divoce rostoucích příbuzných druhů je nemožný.

Popis postupu zajištění následného monitoringu prostor a pozemků po ukončení asanace,

Monitoring v případě havárie V případě havárie, kdy dojde k úniku GM rostlinného materiálu bude na místo havárie pohlíženo stejně jako na pokusnou plochu. Na tomto místě a v jeho nejbližším okolí bude probíhat monitoring ve stejném rozsahu jako na pokusné ploše, včetně ročního pozorování v následném roce.		
Žádný vliv na životní prostředí zapříčiněný interakcemi s necílovými organismy	Vizuální pozorování fauny a flory na ploše pro identifikaci jakýchkoliv změn oproti běžnému stavu	Alespoň jednou za dva týdny během období pokusu a jednou za dva měsíce v roce následujícím
Žádné škodlivé vlivy na lidské zdraví	Bude nahlášen jakýkoliv výskyt zdravotního problému souvisejícího s místem havárie u člověka, který pracoval nebo byl v kontaktu s GM rostlinným materiálem. Tyto osoby budou informovány, že musí hlásit jakýkoliv zdravotní problém vyskytující se v souvislosti s pokusy.	Případné hlášení je třeba podat v době od setby do sklizně.
Sledování výskytu rostlin z výdrolu zrna	Monitoring výdrolu	Alespoň jednou za měsíc během roku následujícím po zničení pokusu

Obce, popřípadě osoby, kterým je havarijní plán předkládán podle § 20 odst. 3 zákona,

Tento havarijní plán se vztahuje na místo uvádění do životního prostředí (pokusný pozemek) a přepravu GM rostlinného materiálu z laboratoře GMO Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, budova E (č. 51), 2. podlaží, Šlechtitelů 11, 783 71 Olomouc a pokusným pozemkem: lokalita Olomouc – Holice, parcely 1721/13 a 1721/9. V souladu s § 20, odst. 3 zákona č.78/2004 Sb. bude havarijní plán předán příslušným obcím, v jejichž katastrálním území nakládání s geneticky modifikovanými organismy probíhá, územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, krajskému úřadu a na požádání i osobám, které mohou být havárií přímo dotčeny. Havarijní plán bude doručen těmito institucím: Krajský úřad Olomouckého kraje, Jeremenkova 40b, RAO, 779 11 Olomouc Magistrát města Olomouce,Horní náměstí č.p. 583,779 11 Olomouc Záchranný hasičský sbor Olomouckého kraje, Schweitzerova 91, 772 00 Olomouc Havarijní plán bude součástí dokumentace provázející každou přepravu GM rostlinného materiálu.

Způsob vyrozumění správních orgánů uvedených v § 27 zákona v případě havárie, jakož i způsob varování občanů, v závislosti na místě havárie a jejích možných následcích,

V případě havárie budou informovány podle § 27 zákona tyto instituce státní správy: Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zemědělství, Česká inspekce životního prostředí a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Vyrozumění bude e-mailem s následným písemným potvrzením. Případná havárie nemá žádné negativní účinky na zdraví lidí, proto varování občanů nebude prováděno.